

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

תוכן

- א. אמר אמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת אני אומר הדלת הזה הריני נזירה אם נפתח אני ... שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר כסבורה פרה זו אינה עומדת הריני נזיר מבשרה אם עמדה מאליה ועמדה מאליה.....1
- ב. דאמר הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה ועמדה מאליה ... תורפיה דהאי גברא משום דרביעא והא קמת ... לדידן אפי' לא קמת נמי לא הוי נזיר.....1

דף י.

א. אמר אמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת אני אומר הדלת הזה הריני נזירה אם נפתח אני ... שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר כסבורה פרה זו אינה עומדת הריני נזיר מבשרה אם עמדה מאליה ועמדה מאליה

היתה הפרה רבוצה לפניו ואינה רוצה לעמוד והדלת סגור בקושי ואמר זה האדם אשר ישתדל לפתוח זה השער או להעמיד זאת הפרה הריני נזיר מבשרה אם אינה עומדת מאליה וכן בדלת אם אינו נפתח מאליה ולא עמדה מאליה ונמצא הוא נזיר לפי דבריו מבשרה אינו נזיר כלל אלא שאסור בבשרה מתורת נדר¹.

דף יז

ב. דאמר הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה ועמדה מאליה ... תורפיה דהאי גברא משום דרביעא והא קמת ... לדידן אפי' לא קמת נמי לא הוי נזיר

וכן מי שהיתה הפרה רבוצה לפניו והדלת סגור בקושי והוא אומר הריני נזיר גמור מייזן או מבשרה אם אינה עומדת, ועמדה, אפילו שלא על יד זה

¹ מאירי בסוגייתינו

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

הנודר אלא על ידי אחרים, או מאליה, אין אומרים שכונתו היתה שהוא יעמידנה והרי הוא נזיר, או שהרי הוא אסור בבשרה, כיון שלא הוא העמידה, אלא אומרים אנו שלא כיון אלא שתעמוד על ידי מי שהוא, והרי מכל מקום עמדה, ואינו נזיר ואינו אסור בבשרה.²

אולם האומר³ הריני נזיר אם אין כח בידי לעשות דבר מסוים, ואותו הדבר נעשה מאליו, וכעת אין צורך לעשותו, אין אומרים עדיין אפשר שיש כח בידו לעשות הדבר, וא"כ הוי ספק נזירות דקי"ל דלקולא, אלא⁴ אנו אומרים שכונת זה הנודר הוא לומר הריני נזיר אם איני מברר שיש כח בידי להעמידה, וכל שלא בירר הרי זה נזיר. שאף שלא השתדל לעשותו ולא עלה בידו, מ"מ כיון שהיה באפשרות לעשותו ולא עשה הוי נזיר, דאל"כ לא ישתדל לעשות ויאמר דאם היה משתדל היה כח בידו לעשותו.⁵

אך אם נתבטל המציאות ולא מסיבתו, ואינו באפשר שיעשה אותו הדבר, הרי זה כנדררי טעות משום שעל דעת כך לא נדר שכפי דעתו הוא פשוט אצלו שיש כח בידו לעשות ומש"ה נדר אבל כל שנתבטל המציאות אדעתא דהכי לא נדר.⁶

² שם ובלקושי הלכות שם דף ה.

³ משנה למלך הלכות נזירות פרק ב הלכה ח

⁴ שא"כ נמצא דזה הנודר אמר מילי דכדי שהרי בידו הוא שלא להעמידה ויאמר שיש לו כח אלא שאין רצונו להעמידה.

⁵ בשו"ת הרשב"א המיוחסות להרמב"ן (סי' קפ"ג) הוכיח מסוגיין, דהקדש חל גם באסמכתא, שהרי כאן אין דעת הנזיר להיות נזיר, שהוא סבור שלא תעמוד מאיליה ואפ"ה הוי נזיר לבי"ש, ואפילו ב"ה לא פליגי עלייהו אלא דסברי דעתיה דהדין גברא משום דרביעא והא קמת אבל אי דעתיה משום אוקמה בידיה הוו מודו לב"ש ובכה"ג קאמר ר"י בסיפא דפרה גופה הוי הקדש. ועי' במהרי"ט (ח"ב סי' כ"ה וע"ע בח"א סי' י"ט) שהוכיח מסוגיין דנזירות חל גם באסמכתא. והנה בתשו' מיימוניות (הפלאה אות ה') ג"כ הוכיח מסוגיין דאין חסרון של אסמכתא בהקדש, וע"ש שהוכיח כן מדברי רבי יהודה שאמר דפרה גופה הוי קרבן. ועי' בשו"ת חת"ס (יו"ד סי' רמ"ב) דהא דלא הביא בתשו' מיימוניות ראייה גם מדברי הת"ק, משום דעיקר סברתו דאין חסרון אסמכתא בהקדש הוא משום דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט דמי, ולא שייך כן בנזירות, דהקרבתו אינם באים רק בתוצאה מן האיסורין, וע"כ צ"ל דהת"ק ס"ל כהת"ק שחולק על מה שאמר ר"י (לד א) בשם ר"ש דלא ניתנה נזירות אלא להפלאה.

⁶ שם וכתב שהרי זה לא אמר אלא אם אין כח בידי ואין בכלל לשון זה אלא כל זמן שיש בידו להראות את חבירו ולא הראה שיהא נזיר אף שעדיין הוא באפשרות שיש לו כח. אך כל זמן שנתבטל המציאות ואינו באפשרות שיעשה אותו ואפשר שאם לא היה אותו המקרה היה בידו לעשות אותו הדבר זו מניין לנו שיהיה בכלל נדרו. ועוד הייתי סבור לומר דהן לו יהי שנדר בפירוש הריני נזיר אם לא אעמידנה או אם לא אברר שיש כח בידי להעמידה כל שנתבטל המציאות מאליו אפשר דאין כאן נזירות כלל משום דהוי כנדררי טעות משום דאדעתא דהכי לא נדר דזה לא נדר אלא משום דהיה סבור שלא היה מתבטל המציאות והיה בידו לעשות אותו הדבר שכפי דעתו הוא פשוט אצלו שיש כח בידו לעשות ומש"ה נדר אבל כל שנתבטל המציאות אדעתא דהכי לא נדר